

ACC. N:R **M.10542**: 1-30.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ellida Ohlsson
 Härad: Vemmenhög Adress: m. 5 Tornslorp, Skurup
 Socken: Skurup m. fl. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1947 Född år 1889 i Skurup

Jordbrukets binäringar

s. 1-23

Lw F 61.

Själolända naturläkare.

s. 24-30.

Skriv endast på denna sida!

Svar ö pågelista n: 61

Jordbrukets binämningar.

Några binämningar till jordbruket jämförliga med dem i de bärgare mossa delarna av landskapet som inte förekommit här nere i den ländigare bygden där jorden mer fött vin mer. I de magera trakterna röjde man, såvade på lagen ö tog omkring i bygden på marknader med sina trä, horn ö järnarbeten samt vävnader medan man här mer arbetade för eget behov eller, när det gällde husman, för den närmaste omgivningerna. Själva folktyperna ö folkets naturliga last att fördes vidare omkring var ju också olika, folket i bergsbygden var livligare ö viltigare än slättens inbyggare, därför blev också hela livsföringen olika. Därför kommer också beskrivningen av jordbrukets binämningar hänföra att ligga på ett helt annat plan än när det gäller t. ex. gringabygden där binämningarna kunde vara

ACC. N:R M. 10542:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

huvudsakliga inkomstkällan.

Är ett mindre jordbruk, som kan ofta förbå. Kombi-
nerades med ett lantbruk av städare eller utförda
yrkesmän blev det ofta så att det är värt att ägna
sig åt som blev huvudsaklig eller binäring o så är det
ibland en. Ibland gick det bra i början med sådana
kombinationer men ofta tog ganska snart under ö-
verhand så att en yrkesman helt övergick till lant-
bruket eller tvärtom. Dock kunde en sådan lantbrukar-
ibland, först inte som regel, i någon mån på lidiga
stunder utföra yrkesarbete o då för det väl kallas
för binäring. Övrigt var inte att han helt övergick till
yrket som han var utbildad i o ej ens själv utförde de ar-
beten som fördrades för egen räkning, närmast hushålls lag
i regel inte för den riktiga yrkesmannen. Den jämrade
ämnat som inte lärde så lätt på nytt kunde ofta
dela sig. Li övergick till min far på 1880 talet från mie-
keri till lantbruk o en bror från med till lantbruk.

ACC. N:R M. 10542:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Träskorpare, som icke hade regelrätt yrkesutbildning, var i regel småbrukare men vilket som var livsundernärning eller binärning är svårt att säga. Deras arbete var beställningsarbete här i nog deras största inkomstkälla. En del var giss i något arbete i någon bondgård för skötsel av jordbruket i så träskorpare för resten var det vanligtaste. Så kunde ofta träskorparerna och hans hustru under senare delen av 1800-talet i något stannat eller då länge de gamla träskorparerna arbetade träsk från stork till mindre stork, röka fläsk åt folk mot betalning. Rökelsen utfördes av span i soppak av al som blev i verkstäderna. Då blev det ännu en binärning och mycket vanlig sådan. Träskorparen hade, som frukt, annat sammanhang beskriver, sin enkla verkstad med brunnar, Täljbänk och disk. Ofta togs med stöcken som man ofta hade i Träsk köptes i skogen all-hä, och det köptes hem av någon bond, backades delvis, ej helt, och lagades utomhus där en lit sågades

ACC. N:R M. 10542:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

är lämplig dimensionerad rundstock efter hand. En
träskomakarelasten här uppslode vid sidan om fläsk-
vagnen med vörnad på beställning en annan
med matlagning vid ocklase kallas. Där var alltså
måbuket kombinerat med flera linningar så in
över rehuskiftet.

Glesmunde, där materialen tog är lämpligt skrot
hos den som beställde knivar o.d. bedrös att en
annan husman som vänt med. Fick han vara
lämplig råvara på så sätt att som gick åt till att
beställde kunde han medan han var i gång öka de
tagen inne göra knivar o.d. på lager o. på sälja jäm-
liga saker i den omgivande bygden o. i landet o.
marknaderna. Visst, så kall vilket som skall kallas
kniv o. linningar.

Det kan dock förstås yikes man är olika slag som
kombinerat yikes med ett mindre lantbruk o. skott
budsdelar jämsides. En böckare kunde t. ex. på 1860-80
trus

5.
då mycket laggkärsl användes, ha ett ställe med
både kass i bak i staden nära omkring med sine varor.
Dessa ykermän hade riktiga, remliga verkstäder
med alla de verktyg som kunde ykhet till, de andra
stojdarna endast en enklare stöjstod eller stugan.

Ung tillverkning var bedrivits mer då, såväl
som annan häststod, mest för eget behov, eller när
det gäller husman, för de gädder de annars betjänade.
Kongar flötades av julkäppar i - vidyn kända i
julkäpparna i - allierna som för frukten överallt till
vid vägar, i de i närgångar. Kongar av lång kalm i
vidyn av olika fasoner i för olika bruk flötades också
liksom i kalmbur för br - gryn, malt, kumle i. d. som
föringskongar. Det var ofta en uppsättning för om-
dantagsgubbar i andra äldre hus som hade gått
om tid. De kunde hålla till med långkalm i vidyn i sin
kammare i arbetade i för avsalu. Som bytesvara kunde
de dessa arbeten dröja fungera om det blev för många.

Bisköpsket hände också till binäringarna, men dock
efter vad jag kan förstå främst till undantagsgubbar-
nas tidsfördriv o när gubben dog tröddes allmänt
att äro sina dröj och det gjorde de också i regel.
Ingen annan hade sett sig in i deras skötsel i där-
för dog de osvårade o ingen bydde sig om att se
till dem därför att det ansågs lösligt då de ändå
dog med ågaren. På så sätt blev det som det blev.
För den egentliga husmaman, som hade sin mesta
inkomst från arbete hos någon bonda var det ju
commarens o köstens utseende o vinterns tröskning
samt bland husmän o Ingar vid pengärderna
slagsarbete som var inkomsthälsan de hade att räkna med.
Så kunde ju en vara händig till att se till ett annat
utan att det kan betraktas som bränning precis. En
var oftens slaktare, en var särskilt skicklig att
tröska iäg i gröna längskorn för teken, en att laga
redskap, seldor o.d. Materialen togs till vara var väl

Tillfälle uppode sig.

Skogen husman var oftens Töckare av kalmfak i det
för nog räknas som en binäring då det gav en gans-
ka bestämd inkomst. Han hade så mycket arbete att
han en kan en källem för skicklig kunde vara upptin-
gad lång tid i förväg.

Husmännens kvinnor hade i regel spinnad för bonde-
hemmen av lin & blänor & hade därför betalning, mest
in natura i bröd & fläsk men även något kontant. För
spinning av blänor på 1860-80 talet kan jag höra nämna: 1
skäpp säck eller dess värd kontant, en bit fläsk efter godtycke,
& ett pund-bröd för en kippa blänor = 20 skp och 10 kg.
Vad de skickliga spinnersten & uter vid ricken från tid till
tid samt med avbrott för de andra uppstorna kunde de för
70-80 år sedan spinn 100 alnar blägar för vintern. 1 sty-
cke blägar var 16 tal & det var det samma som 2 alnar &
man sade alltid att man spann så & så många alnar var
i stället för att nämna det i konkon & stycken 100 alnar blev

ACC. N:R M. 10542:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

50 stycken eller lika mycket garn med 16 passier i 30 trådar som kunde
vara en kvinns arbete för vintern. Bestämde uppgiften
Samliga husmanskvinnor var skickliga väverskor
ö värde för gårdar i bondeskem eller på beställning.
Däremot ringfärd de i orten kunnade hända i regel
inte rita vävnader som de gjorde längre uppåt i
landskapet.

Går - och ankaret kunde ibland ämnas för omka
mitta år 1800 talet i något framåt hundra till måltid-
karlstrummas bifästgäster en snabbskotts bänning
alltså. Så för rima som förändrar som agde ett må-
bruk med 6-7 till jord. Det var rimmor som stod för
ett år i hem var född 1888 i dag 1895. Ylva hätt avels-
djur av gäss ö en rött vita ankare, prydade djur för
långtids dammar. De renare såldes som ungare till
gårdar där de skulle ersätta varor, de föna dels såldes
som ungare dels kunnades ut till hälften till bonden
na för gräsbyte i att "stryka av" = stryka över stubb
ihvane

ACC. N:R M. 10542:9

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

efter skörden ö jorda spillsad. De gäss husmannen
så fick tillbaka för att själv gräda utgjorde förfärd
vid detta kalfles-bruk.

Innan jag så övergär till den egentliga bondens beskrivning
är vill jag nämna ett par sak som står på gränsen
mellan småbrukare i bonden. En pottemagare - kakel-
ngsmakare i Skurus på 1840-80 talen, kanske något
föret, hade ett mindre lantbruk, men vilket som var
huvud- eller biverksamhet kan jag inte säga. Den särskilda
den kan använde köpte han där den fanns ett tillgå i
trakten. En skomakare i Överström i Hedala med namnet
Nordqvist skulle om 1890-1900 ha haft ett lantbruk
med ett par hästar o drott ykta i så stor skala att han
kunde låta lara sina till skolan, enligt utgå, bänken
o själv till något större.

Industriens genombrott o den allmänna förändringen
i hushållningen kan numera helt ändrat förhållanden
för småfolket även när det gäller hushållningen. Tiden

Man blivit träd i dyrbare o fordringarna på löst
stene. Man börjar jämföra lättvändigare o billigare
än varorna nu kan framställas i lummen. Därfrån
ges också mäfolket sig industrien i vild o binärning-
arna som för en delas hjälp till försupphåll
Man upphittat eller leet förändrats.

När det så gäller bönderna bli det annorlunda
gag kan inte varit något sak den närmaste bode av
betydelse ditåt hantverk här, men det kan förut
andra binärningar. Här fanns i flera bondgårdar
vid mitten av 1800 talet o fram emot sekelskiftet
enbildat tegelbruk där länsting lera fanns. De de-
var av bonden med hjälp av husmän o drängar o
försåg de kungliga gårdar byggda med tegel till de
byggnader som de uppfördes o avlöst de gamla
berklinta husen o gårdarna o var för förskickning
De gav bonden en god förtjänst ja ibland blev de
förmögna drängar. Dessa tegelbruk där stenen stöps

ACC. N:R M. 10542:11.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

från Lund, i som lågs ganska tät by, medlades
när den lämpliga leian tog stat eller när under-
stuen med sina ston brukt som till vid rekel-
skiflet. Här fanns ett sådant litet tegelbruk i Sku-
rup ett i Lindby och ett i Gärdströ men endast
ett på km:s avstånd ius emellan. Alla äro nu
fullt utplånade. Påto minns jag endast att de hade
flera skottar i att det lyfte rött på läften öra den
när det var märkt i min barndom på 1890 talet.

Tonupptagningen för mig också betraktas som
en jordbrukets bränning. Men tog ju upp tons först
och främst för det egna behovet men det var också
vanligt att husmännen med sin familj till hjälpt
eller i lag med andra lika lottade tog upp tons till
hälften d.v.s. ägaren av mossen skulle ha hälften
av den tons husmännen tog upp och skötte till den
var jädlig att köra hem för hans moss. Denna tons
kunde bonden så sälja i den mån han ej själv behövde
den.

ACC. N:R M. 10542:12.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

o det blev så en binäring.

För det tro i gatan är lämplig beskafterhet kunde
en ensam man på sidan vilken ta upp stick- och
skäretro och i vilket sätt då man endast stick upp
tröar av lika stulok i skift efter skift så djupa
man kunde komma i Enkelt den i regel lättbränd
tro. Vid beredning av ältens utan maskin
måste ju flera stå i samma om arbetet i hjälpa
varandra, och ju bär i trögraven att gräva till
i kasta upp massan som ibland när vatten friskall
dena det medgar kunde ältas med bra i skooler
i graven innan den kastades upp i var då färdig
för kvinnor i ungdomen att rulla till den jämna
plats, ofta ganska lång, där ältan skulle sättas
ut i den massan under för under tog enst av
slättkrinnor som kunde vara den samma för
flera lag i som gick från lag till lag allt efter om
de kom i den att ta upp trö. Den hade till uppgift

Att under ostentbegjuteriaz släta ut Trommassen
så att den blev jämntjock & slät & blank & så un-
dan för undan med den längskaftade "rissstaka"
är "hå" rissa" rissa den släta massan så att
ett rutnästear uppkom & därvid spars i botten
så att de broddatiska trorna lätt kunde skiljas
åt när man skulle "rissa" ställa trorna på kant
i rader där de stödde mot varandra när man "tog
trorna ur älvan". Glimskede batterafrihållandena ält-
ring i graven & det var nog det vanligaste, fick man
kastat upp trorna urvar & ältä den uppe på marken
med kasten eller otar om det fanns att tillgå annars
med benar & så rullade den därifrån som nämmts.
Många i fortid brökte ryggar i påkommen värk ansågs
as de gamla vara fövarevad i smanna där de unga all-
deles för tidigt fått rulla. Ina dag för dag flera veckor
i rad & frösor som här kallades för "kälan" & som ansågs
männor tidvis livet livet ut (in över rehelshifet) ansågs

ACC. NR M. 10542:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och så förvaras i massorna.

När så tröven ställd i "rån" så länge att den var nä-
got lunda för skulle den bäglas. Dessa reure an-
beten räsning & bägning var krums- & barnarbete.

Tog man upp trö till hälften räknade man botten-
tröarna som lades i en ring så att innerkanten stedd
till varandra. På dessa lades så varv efter varv i förband
med några trö mindre för varje varv tiller man fick
en klätter bägla som stöts med 2-3 tröor uppi. Den blev
då ungefär 1 m hög & alla ungefär lika stora då
bottentröarna såg gjorde stället & man try redan
var hälften av bägarna när tröen brödes hem
redan den ytterligare tröat.

På hem man gjort intill klätter av 1800-talet & rättet
kan delvis uppgjorts under de senaste kristiderna
vid tiden om den maskinella tröupptagningen som
särskilt under den första kristiden 1916-19 blev av
ganska stor omfattning i tillfälle de bönder som hade

massor ä rina ägor, och vros flera till, ganska stora
biinkomster. Det var för den en ganska intressant-
bringande jordbrukets binäringens den bästa de
för många, men det gällde de endast kortare tidsperiod
i småfolkets upptagning till halften kunde som nämnt
bedrivas samtidigt i en i senaste tid i mindre omfattning
men den var också djupa försänkningar i äldre tid de
tro i ved utgjorde enda bränsletillgången och stora
trouhusen skulle fyllas med tro antingen man själv
kunde tillgång till mestadels alla väster antas andra.
Tullkravarna för också räknas som binärningar till
jordbruket då kravarna under större delen av 1800-
talet ägdes och brukades av den bonde på vars
mark de var uppförda. Vattenkravarna vid åarna va-
ro alltid förenade med jordbruk i denna förening kom
att äga bestånd så länge de var i bruk. De vros på
intimt förenade med gårdens övriga byggnader, ofta
samma byggda med gårdens långor, vros med

ACC. N:R M. 10542:16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

bringslångan. Bordenas skifte bevarades med tillflykt
av vatten som eller möttes (eller brändes) som bränd
i mollebrunnarna & hade kort & lön som en annan
dräng. Förtjänsten i form av fullspannmål var be-
dömd förtjänst i vatten. Såväl stubbsmålarna &
vattenbrunnarna som de yngre holländska vattenbrunnarna
ägdes så av bönder eller brukades i samband med ar-
betet av stället när hängäddar s. s. stäbyholm
var ägar av dem. Till de större vattenbrunnarna
s. s. Länsmåla här intill & som hade överfall &
därför kunde mola även en vattentillgång var liten
som mollebrunnarna från hela mitt län belögn
plåtar & de kunde stanna eller ta in hos bekväma
medan de väntade på att få mola. Of de större vatten-
brunnarna såväl som på de större holländska vatten-
brunnarna mol man ju också gylla & rikstade något
som gj gick för sig & de gamla stubbsmålarna. Of
de holländska vattenbrunnarna som här kom att ligga

14.
Tält i som uppfördes under 1800 talet fram till 1840.
talet, hade redan vid sekelskiftet de flesta skilt
sitt gärd. Ett hus hade byggts i närheten av
boarna, ofta med en bit jord till i någon malla-
re, f.d. muller- eller antingen anordnat eller för-
långat. Stubbmöllorna, som var äldre och nu
ellanstäda kom i förfall i vattenkraftarna som också
var från minnens tider lades också nu i förfall i
att de 4 vattenkraftarna vid en härkomst är det en-
en som varit i gång in på 1830 talet i de alljämt
som binärning till jordbruket är gärd på c:a 80 Td
i stället av en muller- och då var den ursprung-
liga kraftkälla, vattenhjulet drivet med bröstfals
till största delen ersatt med annan modern drö-
kraft i det lilla föga likt 19-1800 talets "vann-
møller" och är det endast en annan holländsk viden-
kraft som bibehållits i sitt ursprungliga skick i
intill dess nu gällande förordning

ACC. N:R M. 10542:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

diverts som tillhvarvar ö där kan möttas i sin
ordning ofta haft sommet som bönning. Tillsädd
som väl till pass åt gissar ö lön.

Alla grupper av ykesmän kan komma ha biskötsel
som bönning.

Före järnvägaras tillkomst kunde jordbrukare med
1-2 hästar skaffa sig lite bönkost genom att
förtga stadsresor, kan nämnt till Ystad, efter
varn för lanthandlare i staden eller med bänner
i byggnadsprodukter för gårdarna, bänner bändes
till vid Tärn i bier byggdes vid Döbeck, till ~~skolan~~
För en resa för handlanden i dinsty till Ystad ett par
mil (gamla) hade på 1860-70 talen sin priss på 1-2 riksdaler
men då gick hela dagen i kalra vatten till man
så var också en turma salt fullt lass på en sådan skjut
i en riksdaler var en stn prång för måfolket som
närsta unga berättade inkomsten hade man väl skul-
der att förranta ofta med ocker-ranta.

Vid kongälderna kom oftast stadsresen mot kontant
betalning att ersätta de uppskaffade Torungas
"älsorna" som ingick i bröders o trygars skyldighe-
ten under krigets tid.

En husman, som inte hade läst kunde också staga
sig stadsresen mot någon ersättning ofta i natura-
ren äro kontant. Han hade ju endast sådana bud
som inte förordade annan utrustning än en armakong
eller en sullebrö. Han kunde gå regelbundet eller när
någon ville ha bud särskilt. De fanns som på östma-
nagens eller som man också sade "Kläge Lars" tid för
någon riksdalen som utsträckt ät sig sig att gå med
bud till honom, det var en mycket livlig trafik
till och från de många räkter mellan i buk skatta
ibland gå en gång i veckan i de som ät sig sig på-
dane bud skaffade sig en jämförelsevis god vinkomst
men jordbruket det var "binärning" till och vara i
minsta laget. Den jag nämner till nämner i detta

sammankom var en husmanskrinna på 1870-talet där
man hade 1/2 töl jord. Det sådes en kanna ut för vinst
inte alltid gick fram med brudet utan stannade
hos en släkting en bit från utgångspunkten & där
njäts behövt ej blott vid hem njäts jick utan också
de riktiga gåvor som var ännu att försums pågen
Hans ordinationer kunde hem så väl till gavn och
många besök hem verkligen gjorde att hem mycket
väl kunde följare och besök när hem efter 2-3 dagar
hem tillbaks. Trafiken var dock så livlig att hem-
mes tilltag inte kunde bli upplogade av andra
från orten som en ut i samma ärende o så gick
det också för Bergs stures skola.

Går man tillbaka till 1850-talet i tiden då först var
på bränningsbränningen en viktig belysning till jord-
bruket i även efter husstörns brännings utskaffande
jick på somliga tillstånd att bränn vinst brantum
& sälja. Först brände man i somliga ställen i ett stes

brantiteter till oss alla 8 i min mors barn dom i
ungdom. Hon var född 1818, brändes i hennes hem i
när hennes far dog år 1851 i januari månad upp-
tåg brupptekningen inte mindre än 280 kamor
eller nästan 840 till brännin värdnad till 22 shilling
per lb. Tillsammans 128 rd 16 sk. banko, nog en stn om
mer då. Men det gick till vid bränninget vet jag
inte men på antalet var det att min mors
skyllde på detta arbete i hennes barn dom o tidig-
aste ungdom när hon redan vid 40 års ålder
blev varit väckburen. En del kan man sluta sig
till av brupptekningen: Västländer i detta hem
var dock var brännins bränninget jämförelsen
stort med yngre utlänka. I antalet var endast
2 hister, 2 kor & 9 får men skulden var endast 49 rd 6.
i bekalkningen 2, 568 rd banko.

Tor på egen hand utgjorde bränslut i att på vatten
in morsen, som de själva egde, när Torin skulle. Tor up

ACC. N:R M. 10542: 22.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Med en trommes-målla i bouppteckningen värdnad
 till 16 rd. Logret av tron den 31 jan var 40 lass i 32 sk
 per lass = 26 rd 32 sk. För korsning av råd, malt o.c. jerns
 en handkeram värdnad till 2 rd. För riorming av pota-
 tis jerns det en potatis-riva värdnad till endast
 16 sk. men en potatis-kran till 1 rd. o.c. kopper:
 1 Brännvinsredskap värdnad till 25 rd. 1 rinnare
 kittel 8 rd, 1 lör kittel 10 skpa 3 rd 16 sk 1 rinnare kittel
 2 skpa. 2 rd, 2 hattar 12 sk, 1 rör 24 sk. o.c. trä: 7
 spannar 1 rd 8 sk, 5 belys 1 mäskekar 4 rd, en järn-
 förlävis iton rumma de 2 boktunnar en upptägnare till
 värdnad 32 sk i 5 ståndtunnar till 1 rd. 5 brännvins-
 tunnar 6 rd 32 sk, 6 ankare 1 rd 14 sk, 2 d: 1 kutting 4 sk
 1 kutting 24 sk, 4 tunnar 30 sk, 1 bar 24 sk (mycket arbet
 för brökarer på den tiden). 1 brännvins-jern, material
 ej angivet, en värdnad till 2 rd lacko. Det är vad jag
 nu kan få ut av uppgiften om en räknet inte väsentlig bi-
 måring till jernbruker för 100 är redan därvidliden ännu

ACC. N:R M. 10542:23.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var i full gång. Det var en rörelse på uti i gott, de gamla nämnde att på somliga ställen användades karnen
den byggdes så att man blev redlös i fridummade barn
o barn, ja det var to.m. sagt att en karnen gjorde
det så grundligt att man tog sin död därav. De
gamla hade kunnat berättat mycket om denna linning
som man är några armar inreder på folkets liv i be-
rättelse men man har det inte bli annat än stora an-
tydingar tyvärr. Paktet är att den man är de flesta
ger upphov till både välbefinnande o fetsigdom, trögik o
krameri, skade gjädje, löja o beklagande.

Vid dessa mindre trämmier var i inkomsttränseende
för de mindre bråkarna var de förut nämnda större
trämmier o byggena vid kungäddarna för dessas
ägarer o "Dybecks bieren" t se ägde gott rykte.

Kanske kan du också förvidkommande stå till med det
arvinte som här följer men då kan du ju avslutas.
Det kan kanske knappast anses som en bönning till
jordbruk att flera bönder här med medelstora jord-
bruk under 1800-talet sysslade med läsaryrket.
Det kan här i trakten finnas flera bönder som
betat både folk och få. De jag här åsyftar är som
dros sin väning mot Målet år 1800-talet ville inte ge
någon villkor vara om att man nämnde den brack-
salvare, för man ansåg det ordet ryfta på magen i
riktighet i de endast använde naturliga medel, med
kamenter i örtor, jätelända naturläkare alltså i
utan all förbindelse med de s.k. "klöge" s.s. Ridd
Karna i skumspögar. Skiltnaden måste nog iakt-
tagas om man vill anta den, inte skulle jämföras
med den så som om man jämförde den förväntat
den i deras fört med de kloka. Men kan nog sä-
ga att de flesta av menige man antade dessa män

ACC. N:R M. 10542: 25.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ämnar vid Utrikes 1900-talet vid sidan om de rik-
tiga läkarna i veterinärerna. Ofta söka kloka
läkarens ansägs av de flesta då västan för gånget
om det inte gällde engelska sjukar då det stod att
F.o.m. läkarna kunde hanvisa till den Tendensen
att söka kloka tycks emellertid åter ha ökat på
alla senaste tiden ö de o.k. naturläkarna med
deras dekorer, salor i kirurgi i massage är vad jag
vet numera alla bröta och gj. i st. efterföljare.

Yeg vilde nämna några bönder jämförande alla or-
vadatruer med medicinska ställen här i riket som in-
till rekelskiftet i något läroverk eller ganska om-
fattande läkarpaktik vid sidan av riket jordbruk.
I Östfr bodde Jakob Rasmussen i tillkomma i under
man sig när man sågat ut för beskadade rustfäst
ringar i andra lättnande prämper i ännu långt
efter hans frånfalle anordnade man "Jakob Rasmus-
smärta, som prämt luktade kamfer, i följde hans råd

ACC. N:R M. 10542:26.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uteslutande beviljare ö mycket antitad på den var
Anders Hansson "beviljaren" i Torsh. Han lagade i
lilla bebrutet ö sig rätt lemmar som kommit ut
led i masserade rens rätt i tycks ha lyckats där
med då han varv gott rykte o allmänt antitad.
Att vända sig till läkare o lasarett med ett bebrutet
som knappast i jäga på 1800-talet.

Först mycket antitad var Anders Persson i Skump
"Jokta chmes Persson" kallad i det trots ett tvärit
jämförande rätt. Han var inte endast beviljare utan
dokterade alla åtminstone utvärtes skämpen
även en bekräftat rleg som legitimerade läkare
sagt sig as med i lianorai till lasarett. Han lyckades
verkligen läka våra sår så att läkningen bestod
livet ut o drog sig inte för att använda skarpa i
jämförande saker i sår som givde läkas innan han
led på as vna speciella läkande salvor. Det kan
inte hjälpa men det fanns personer som med tack-

samhet sig upp till denna tråce o barstke man o
ansåg att de hade kommit att tocka för sin i hälsa.
De gamle drog sig för lammarna o sedan de legiti-
merade läkarna följt sig av med att fäla vände man
sig till G.P. o hans geliken. Så med min svärfar,
född 1855 o död 1939, när han i sin ungdom ansees
as någon nybuden av prästtjänst typ, tidigare skapen,
i ansikten o näsan kottade på sin vinda. När inte den
rättige doktorn kunde göra mera därät kunde han
sig till Anders Persson o när han först skött om det
så att sjuk växte på sin bost länke han sären så att
lathningen bestod livet ut o märkena blev knäppart
rymliga o han blev ändå 88 år gammal.

En lantbrukare o även dakt under Börjunge gods
att han var länkfär, Olof Wintersson, "Hurtig" kallas
han mycket kändt även här omkring under 1880 ta.
Ett senare år. Han var framåt djurläkare men
kunde man förstå honom att ordina även för män
riska

ACC. N:R M. 10542:28.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ansågs han för mycket riklig och man hade stort förtroende för honom. Han var typiskt duktig och enkel och försökt i hundra gånger låta till och till se på honom när han kunde han försöka att ordina som sina hem. man brukade medicamenten och i smärta i droppar för smärtsamt också. Han tog ut på sjukhuset i hundra gånger ofta mitt i natten i en östlig hula mils väg med hästskjuts och något djup insjuknad till i mitt hem i Skurup. Någon förtjänst på rörelsen tror jag inte denna man kunde ha och på honom för sjukhuset i medicin ibland, han ville hjälpa. Något blev det naturligtvis ändå. När han kom till en ställe där något djup var sjuk brukade man också passa på att i öfvergående honom för egna krämpor, också granne passade till på i hundra gånger, bekräftat och yttre krämpor kunde han då ha botemedel för men något "handgripligt" kunde jag aldrig han ges mig in på. En speciell minnelse hade även han

"Bluntias olja" kallade man den i den lunds köpa på
apoteket efter hans resefärdskapen. En kvinna med
en käftsvikt i bröstet, i persnerad men värd
mårhundeför mädde man att visa honom sitt onda
o när han brustat ut vid det var ^{här} inte, trots
hans o kunnas egna uppgifter kunde förstås
att röka lussettsvård, ordinerade han nägon
från rökaktig olja som han själv tillhört. När han
bröjde träta på en den artig kvinna o efter något
här pitigt anseende var den alldeles bröta. efter
den därtill var bröta för beständig hade han inte
genomträtt utan trästen framkallat att isten han
de han inte drida det kunde komma igen för eller
någon. Det var omkring 1907, först 1924 o efter en
stöt från det onda tillbaka o blev opererat men
gick till tiden. Då var kvinnan, som var nio mån
nåra 80 år gammal o värd i dufrikalhet. Det blev
24 år av fullkomlig läsa.

20
Hälsö kan jag aldrig antitit nägn av dessa naturläkna
men väl betats för lundvark när jag var barn av den
senast nämnda. Pi att det enda aldrig kom tillbaks, men
jag kan dock velat beskriva det som jag kint i och
det. De först nämnda hade nog en ej föraktlig
förfänt på sin rörelse då de tog mest. Ett kom
näst taka i den cykel som förvaring i skottet rikt
jordenbruk oberoende därefter då tillgången på lejor
arbetskraft var obegränsad i billig i borden på den
tiden ej hälsö behövde deltaga i arbetet. Ofta alla
de s. k. naturläkarna här var pantbrukare var
kanske en slump därefter vet jag inte. Kanske var
och så från början slummen gjort att de fått mykta i
vunnit folkets förtroende på som de verkligen gjort.
Det var ju inte de legitimerade de från början trängde
för nära utan de bloke som brukade magi och de som
inte är rätta fycker folk ofta rika sig mest på mykter
och för att på bort i nya bloke uppstå i undran om inte de
herke i Omma öken kan lundbruk.